

126.

PROGRAMMA

IN FUNERE

NOBILISS. AMPLISS. CONSULTISS. Q.

VIRI

D. CASPARIS

WESTERMANNI,

J. U. L. REIP. HAMB. SENATORIS PRU-

DENTISS. ET PROTOSCHOLARCHÆ

OPT. MER.

QUO

NOMINE PROFESSORII COLLEGII

OMNES OMNILIM ORDINUM ET DIGNITATUM

VIROS HONORATISSIMOS,

AD EXEQV'LAS D. VI. JUL. FREQUENTE PRÆ-

SENTIA COHONESTANDAS

GYMNAS. HAMBURG. NUNC

RECTOR

GEORGIUS ELIEZER EDZARDUS,

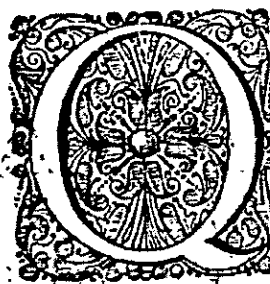
GR. L. & HISTOR. PROE. P.

OFFICIOSE ET PERAMANTER INVITAT.

HAMBURGI,

TPIS VIDUÆ GEORGI REBENLINI,

A. C. MDCCLXXXVIII.

Quidam mentis suae aciem altius paulo in hanc, quam in
 hoc aëvo agimus, vitam defigit, plurimosque ejus
 & alternantes & varios, partim & repentinos ca-
 sus, animo accuratius peragrat, non ventorum
 (qui uno saepe eodemque momento alii diversi-
 que spirant) flatus citius mutatos, non ipsam cœli
 faciem variam magis, quam mortalium vitam
 vel singulorum respectu vicissitudinibus expositam, vel inter se colla-
 tam casibus modisq; differentem, deprehenderit. *Ουκ ἔστιν ἕδὲν τῶν
 ἐν ἀνθρώποις ἰσθῶν*, Euripidis Ethnici quidem at verissimum tamen
 dictum est. Enimvero quod vitæ humanæ vicissitudines attingit, vere
 ἐφύμερα esse, quæ nos vel delectant vel angunt, quodidie lætitiarum
 luctum, lætymasque gaudia consecrari, adversa ex secundis, secunda
 ex adversis nasci, imo totam vitam humanam non aliter se habere,
 quam si cum cæsseris ludas, nec res humanas eodem diu vestigio stare,
 constans omnium seculorum experientia abunde & ἀποράταις pro-
 bat. Brevis hora est, quæ animo corporeque valentem morbo gra-
 viori implicitum lætiorque affixum, quæ opibus affluentem morbo gra-
 viori Ipo pauperiorem, quæ fulgentissimos rerum Dominos ex gu-
 bernaculis ad transtra remotos de improvviso exhibet. Adeo in-
 constans est vitæ commutabilisque ratio. Nec minus etiam va-
 ria ea agnoscitur, si quæ unius vivendi est conditio, quique eju-
 dem vitæ est exitus, cum ea quæ alterius est & vitæ & mortis ratio, vel
 obiter saltem & αἰετὸν ἐν πᾶσι conferatur. Imperant aliqui acaute
 ritate pollent non exigua, alii ex horum pendent nutu, & quævis in-
 firmia etiam servitorum præstant genera. Felices quidam conatum
 experiantur successus, opinione celerius ditescunt, nonnulli adversa
 omnia accidunt, quicquid agant litus arant, vel arenæ semina mar-
 dant, quod si aliquando lucellum faciant, mox res ad restim redit, sti-
 pem colligere cavamque manum assem porrigentibus præbere cogun-
 tur. Nec externa tantum illa sunt, quæ vitam humanam in vicem col-
 latam variam diversamque esse ostendunt, sed alia propius ipsum ho-
 minem spectantia idem manifeste arguunt. Videas, quibus compa-
 eta membra, explicata & exposita frons, corpus solidum, succi ple-
 num, valetudo firma, infractæ vires, corpus ad vitæ usque terminum
 in naturali sua εὐεξία dispositum, quique a primo ætatis anno arbi-
 trary suo sine adjumento consilioque medicorum vivant, cum ex ad-
 verso alios gravis & periculosa valetudo, nonnunquam etiam ægri-
 tudina) νόσος certoque tempore recurrentes per omnem vitam pre-
 vero mortis absimilis est varietas. Hic juvenis ipso ætatis flore
 medio decedit, infans ille vitam vix salutatam finit, iste natu grandis,

anhisque gravis, vitæ satur & emeritus, longævus & cæpularis senex,
 morte extremum diem conficit: alius multo labore morboque diutur-
 no fractus sensum expirat, alter festinata & præmatura morte è vita non
 tam excedit quam aufugit: sunt qui placidissimo obitu & molli sopore
 solvuntur, aliis violenter vita eripitur, prælocantur aqvis, venenato
 morſu exanimantur, à latronibus crudeliter trucidantur, fulgine tan-
 guntur, à feris (quale tragicum exemplum & nostra hæc nuper vidit ci-
 vitas) dilaniantur, denique infelici lapsu exſtingvuntur. Innumeros
 alios & vitæ humanæ & mortis eòsque multo diverſiſſimos casus quo-
 tidiana experientia narraturo plena manu ſuggerit. At enim (liceat
 quæſere) unde iſta tanta omnium rerum humanarum vicifſitudo, un-
 deve ſummum iſtud eorum quæ mortalibus tum per vitam tum in ipſo
 obitu accidunt, & immenſum diſcrimen? Ad Fortunam utrumque
 referunt Ethnicorum Philoſophi. Summum huic apud illos nomen:
 una cogitatur, una nominatur, ſola in proſperis laudatur, ſola in adverſis
 accuſatur: huic omnia expenſa, huic omnia feruntur accepta, cælo
 locatur, Dea ſingitur, & in tota ratione mortalium utramque paginam
 facere creditur. Fatium excogitarunt alii, indeclinabilem aliquam re-
 rum humanarum neceſſitatem ex æterna ſerie cauſarum neceſſario ne-
 xatum profluentem, quam nulla vis poſſit interrumpere, nulla virtus a-
 vertere, quæ omnem humanæ voluntatis libertatem excludat, quæque
 etiam icelera ipſa inevitabiliratione procedant. Abſint vero, abſint
 à Chriſtiano quam longiſſime iſta Ethnicorum deliramenta. Fatuum fa-
 tum eſt, & non nili fatuorum eſt fatum. Eſt ſublিমior cauſa, ad
 quam quicquid mortalibus vel vicifſitudinis accidit, vel grati evenit bo-
 ni, vel triftis contingit mali damniq; ſanctè pieque diverſimode tamen
 eſt referendum. Deus eſt, ſupremus rerum omnium *πρωτογονης, ὁ
 ἐπὶ πάντων, & πάντων ἀγαθῶν καὶ ἐσθλῶν δοτῆρ*, cujus omnia re-
 guntur arbitrio, qui uti præſcit omnia, ita de cunctis hominum actioni-
 bus, deq; iis quæ mortalibus eveniunt varie pro immenſa ſua ſanctita-
 te ſtatuit, decrevitque. Variè inquam & diverſimode. Quamvis e-
 nim humanarum rerum nihil omnino ſit, quod vel contra, vel abſque
 divina fiat voluntate decretoque, non æque tamen ea quæ vel ab homi-
 nibus mala parantur, vel ipſis mala accidunt, à diviño procedere de-
 creto & voluntate, atque illa quæ bona, quæ ſancta, quæ ſauſta ſunt,
 credere vel affirmare, quæ ſumma Dei bonitas eſt & ſanctitas, permittit.
 Certe malas impiorum actiones, motusque ipſorum ſecundum ſuam
 ſubſtantiam divina legè vitios, ſanctum numen nec promovet nec ef-
 ficat, nec animæ corporive imprimit, nec ad eos ullum omnino morta-
 lium dererminat, ſalva tamen ſua ſanctitate eosdem ab hominibus ipſis,
 viribus ſibi conſeſis ſanctoque ſine conſervatis ac ſuſtentatis abſenti-
 bus, fieri, juſte ſancteq; à ſubtractione virium vel impreſſione aliorum

motuum abstinendo, permittit. Varium ergo agnoscamus sanctissi-
 mi humanarum rerum arbitri uti voluntatem ita & decretum. Da-
 tur, testantibus infallibilibus divini verbi oraculis, decretum voluntas-
 que Dei de rerum humanarum vel effectione, vel promotione, vel per-
 missione. Efficit sanctissimus rerum omnium Præsol quæcumque tum ab
 hominibus tum in ipsis fiunt bonæ, promovetque ea; malas actiones
 nec efficit, nec promovet, tantum sanctè eas justisqve de causis permi-
 tit. Sic vere nihil fit absqve voluntate Dei & decreto, nihil fit citra e-
 jusdem res humanas vel efficiendi, vel promovendi, vel saltem permi-
 tendi propositum; nihil contra illud. Multa interim & quidem quæ in
 se vitiosa sunt, fiunt citra decretum Dei de rerum effectione ac promo-
 tione, multa item contra ipsius beneplacitum, multa contra ipsius man-
 data ac interdicta, multa denique contra ipsius mandatis ac interdictis
 exacte congruam antecedentem voluntatem. Sed quid de illis specia-
 tim quæ non tam ab ipsis fiunt hominibus, quam illis accidunt eveni-
 untque, statuemus? Sane *πᾶσαν δόξαν ἀγαθῆν, καὶ πᾶν δόγμα τέ-
 λεον ἀγαθόν* à benignissimo Patre ad nos derivari, evidenti Spiritus
 Sancti asserto indubitato credere jubemur. Mala vero, infausta, tri-
 stia, noxia, quæ tum viventibus, tum morientibus eveniunt, vel ad per-
 mittendi tantum decretum spectabunt, siquidem cum vitioso aliquo
 actu sint conjuncta, (ut si quis sibi ipsi violentas manus inferens mortem
 oppetat) vel si aliunde & contingenter accidunt, cum alia saluberrimo
 imitantur fine, alia ex justo judicio, pro caluum diversitate vel ad per-
 mittendi, vel ad reliquorum unum propositum, vel ad singula ea refer-
 re non dubitabimus. Sed horum quicquid sit, (veniendum enim
 tandem ad id, cujus causa hæc præmittere libuit) mortem sciam, nec
 improvisam, aëta jam probe decursaque ætate vitibusque corporis ex-
 haustis immisam, diu præmeditatam, tranquillam, placidam, &
 (quod palmarium est) beatam, hanc, hanc inquam, non casus for-
 tuitus, non inevitabile fatuumque fatum, non iratum decrevit numen,
 sed propitius, sed benignus Pater, non decrevit sed promisit, non im-
 misit, sed ex mera gratia in Christo donavit & benevole est elargitus.
 Talis fuit obitus ejus, cujus memoriæ hæc damus,

**VIRI NOBILIS, AMPLISSIMI CONSULTIS. QVE
 D. CASPARIS WESTERMANNI,**

J. U. L. Reip. Hamburg, Senatoris prudentissimi,

& Proto-Scholarchæ optimè meriti.

Qui postquam sexies undenos in hac mortalitate expleverat annos, æ-
 Reipublicæ commodis diu multumque intervierat, tandem ingrave-
 scente ætate, atque (ut ex sanctioris lingvæ spiritu verba hæc mutuet)
וַיָּמָוּ יוֹמָוּ satur dierum, jamque etiam Jesum suum unice spirans &

& ad cœlestia ac æterna fervide adspirans, placide inter densa tum suorum suspiria, in Salvatore suo respiravit potius quam exspiravit. Non decet virum hunc de Republica, de Schola optime meritum, virum pro Patria quam sapissime apud exteros dum viveret dicentem, post beatum obitum a nobis taceri. Quin potius, cum memorem in bene meritos animum præstare ipsa jubeat æquitas, nos quoque nunc, si minus liceat commemorabilia singula ipsius explicare facta (neque enim nos hic laudum ipsius præcones vendicare nos audemus, sed vitam saltem ejus delineare, vel si amplius quid polliceri licet, adumbrare, constituimus) WESTERMANNI tamen nomen ac memoriam, quibus ipse quidem dum vixit longe excelsiora pegmata struxit, chartaceis quoque monumentis consecrare, & nostrarum partium ducimus, & quantum temporis chartæque permittet ratio, etiam allaborabimus. Itaque WESTERMANNUS noster natalem vitæ diem læto ortu sortitus est XVII. Maji A. cl. lcc XXII, parentibus probis pariter & conspicuis prognatus, Patria, quæ illi vivendi dedit exordium, quæque in sinu suo eum protulit, hæc ipsa est, quæ ob multos ipsius pro se exantlatos labores ἀνλαυσον eum terræ gremio nunc mancipari haudquaquam concedit. Cum salutari regenerationis lavacro ablutus Ecclesiæ infereretur infans, CASPARIS ei inditum nomen est, indeque tota mente in id incubuerunt pii parentes, ut vel cum lacte nutricis pietatem, quæ omnium est Virtutum regina, omnisque felicitatis fundamentum, tenellus imbiberet filiolus. Nec alia negligebant quæ ad liberalem ac ingenuam educationem spectare ullo modo videbantur. Quin potius, cum primis statim annis in puero eximia indoles se præderet, ingenium vividum & docile, ac discendi ardor, aliaque, quæ certam spem amplissimæ frugis facere creduntur, tanto magis ut animus ab ineunte ætate honestis etiam artibus studiisque imbueretur procurarunt, idem, quanto magis qui liberorum dignam institutionem posthaberent, non solum ipsis liberis verum etiam Republicæ facere injuriam, liberosque non nobis solum, sed etiam proximo, sed patriæ etiam suscipi, quam rectissimè judicarent. Tungi ergo prima artium & literarum cognitione cœpit in patria schola, indeque A. cl. lcc XL in Album Gymnasii nostri, & numerum Civium ejusdem adscriptus est, in quo quantum & propria industria (cui nullum ille statuebat modum) & fidei informatione Clarissimorum tum Professorum, quibus indivulsus adhæsit, brevi temporis spatio profecerit, tum illa, quam A. cl. lcc LXIII, d. XII Nov. Præside D. Jungio de Pseudaxiomate Aristotelico Lib. I. Phys. t. 50. & 56. In omni genere uno unam primam esse contrarietatem, publico examini exposuit; tum & posterior disputatio, quæ A. cl. lcc XLIII, d. XVIII. Jan. eodem præside Analysin Logicam triterminæ cujusdam Pseudapodixeos Physicæ erudite stitit defenditque, indicio esse poterit sat luculento. Sed uti vites translatione felicius provenire non tam creduntur quam experientia probantur, ita noster etiam culturæ uberioris causa, ac pertexendorum studiorum ergo, ad exteros missus est, Academiasque sapientiæ officinas adiit, in quibus cum per aliquot annos studiorum (quæ semper habuit in deliciis) semitam fervidus trivisset, totumque se iis dedisset artibus, quibus eximium

ingenium ad Reipublicæ usum decusque excoli par est; Juris tandem Utriusque licentiæ honorem, virtute sua & eruditione dignum omnino præmium, in Aitrelanensi Gallorum Academia A. cl. l. c. XLVII. reportavit. Inclatuerant interim longius etiam WESTERMANNI nostri non vulgaris tum πολυμαθία, tum & humanitas, alacritas, moresque (sua visissimi, jamque apud quam plurimos ad aliquod ingenii nomen pervenerat, unde factum, ut in itinere etiam, cui se jam ante annos aliquot variorum populorum mores ac statum exploraturus commiserat, viri quoque ex summatis carissima pignora sua curæ ipsius, & prompte committerent, & bene commissa nunquam non judicarent. Natale tandem A. cl. l. c. XLVIII. revisit solum, quo cum jam nominis ipsius præcurrisset fama, jam tum statim tam cives quam exteri & consilia ipsius densissime flagitarunt, & causarum suarum patronum certantem expetiverunt. Nemo eorum qui res suas ad ipsum retulerunt, vel in plerumque inserviendi promptitudinem, vel consiliorum sagacitatem & copiam, vel in peragendis rebus curæ ipsius demandatis alacritatem assiduitatemve, unquam desideravit. Ac talem quidem quoad privatus vixit WESTERMANNUS proximo se perpetim præbuit. Restabat quod ad privatam vitam ut qualis futurus esset bonus Paterfamilias, viræ conjugalis conforti sibi electa comprobaret. Itaque animū ad rem uxoriam cum applicuisset, sponsum sibi pactus est lectissimam & Nobiliss. Virginem GERTRUDEN, Præcipuam DNI. PETRI RÖVERI Amplissimi Senatorii ordinis Viri ANNEÆ, ALBERMANNIÆ filiam, cum qua etiam matrimonium dulce & exoptatissimum annos ferme quatuor est expertus; Equidem binam saltem desideratissima Conjugem Nostro dederat moriensque reliquerat foeminiam alteram alteram masculinam sobolem, talem tamen quæ solidioris & diuturnioris gaudii esset argumentum. Quid enim non voluptatis ad Parentem redundasse credamus, quod Filium unicum Virum Adm. Rev. Nobil. & Consulit. D. PETRUM WESTERMANNUM, J. U. D. Rev. Capituli, quod hic Hamburgi est, Canonicum, ejusdemque Syndicum & Bibliothecæ Cathedralis præfectū, tot honoribus fulgentem, insuper & jucundissimo matrimonio maritum, (sua visissimaque foemineæ prole parentem) ad usque vitæ terminum sospitem ex voto viderit. At, quæ nati minor erat, florentissima & decoratissima Virgo ANNA MARGARETA felicissimis nuptiis ipso ætatis flore juncta est Viro Nobil. & Consulit. Dno. PETRO à LENGERSCKEN, J. U. L. dignissimo, quaternosque pariter liberos conjunctissimum quidem maritum hucusque quater patrem, Nostri vero toties avum non sine singulari gaudio reddidit. Servere δ *χρησθε, χρισος* carā hæc capita cum familiaribus splendidissimis *εις πολλας πολλων ετων περιδουε*, præstetque ea eis *Εαδύτατον γηρας, ανοσα και απημαντα*, ac omni suarum *δυσφορητων* genere libertim cumulet. Sed ad WESTERMANNUM nostrum redeamus. Vix quadriennium elapsum fuerat integrum, quo ex animi sententia & conjunctissime cum optima cori socia vixerat, cum grave ei & plusquam flebile experiendum esset discidium, erepta illi A. cl. l. c. LIV. quæ fuerat cordis magna portio, conjugem probatissimam. Nec videbatur ante justum triennium
spa-

spatium daminum hoc tantum refarciendum. Itaq; annum demum clo lœ L. VII. post
 lugubria posita lætum iterum esse voluit, redintegrata familia & in matrimoniũ ducta
 præstantissima & honestissima Virgine MARGARETA, JOACHIMI STAMPELII,
 civis nostræ civitatis spectatissimi & primarii filia, nata ex MARGARETA, PUMPIA
 matrona laudatissima. Conjugium cum hac coluit perquam amabile, & tertiam fer-
 me totius seculi in eo explevit partem, ter denis unoq;ve anno superatis, liberisq; quin-
 que susceptis; masculis quidem tribus, duobus vero sequioris sexus, quibus tamen ca-
 rissimis affectibus mature iterum est orbatas, una sola excepta Virgine ornatissima
 MARGARETA GERTRUDE, nuptum collocata DITERICO VASMERO Ne-
 gotiatori florentissimo ac celebri familia prognato, sed quæ & ipsa paucis abhinc annis
 in veniente ætatis flore mortalitatem explevit. Jam etiam WESTERMANNUM ob-
 perspectam experientiam, prudentiam, eruditionem, industriam, aliasque dotes Res-
 publica nostra propius sibi vindicare constituebat, dignumque judicabat quem ad ipsa
 plane gubernacula collocaret. Factum hoc A. hujus ævi LX. quo in Senatorium au-
 gustum ordinem ipsa vespera Petri diem antecedente est cooptatus. Demum datum
 vero hoc officium noster quam non magis prompte suscipiendum statuerit, quam per
 omnem vitam industrie, solertæ & ἀναλαμπύς τε administraverit, dicere nunc aggre-
 derer, nisi & patriæ per se ea perspectantiss superque esse crederem, & vereretur utiq; ne
 vel verbis in eis dignitatis aliquid Viro conferre, vel laudes ejus in angustias hujus pa-
 ginæ concludere vellet videar. Enim vero qui in Viri hujus laudes excurrere velit, at-
 tissimam hinc & fecundam dicendi materiam esse inveniturus: Frat sane WESTER-
 MANNUS noster (ut summatim nunc dicamus) ingenio capacissimo, memoria fe-
 licissima, judicio acriori, prudentiã rara, doctrina excellenti, sermone promptissimo,
 facundia insigni, φιλόσοφος, ἀκριτής & χαλκίτης. Cum jus consulebarur, prom-
 tissimus erat, cum causa oranda, discretissimus & dictionis flore graciosus. Laborem
 frangebatur nullo, nullum unquam defugiebat, nullis curis ac vigiliis parcebat, munus
 vero sibi commissum obibat fervide. Talis ergo cum esset, altero statim quam in Senatũ
 allectus esset anno clo lœ LXII. in Angliam legatus missus est. Belgas A. clo lœ LXV,
 adhuc. Haud diu post A. clo lœ LXVII, ut in pacificatione Bredana patriæ salutem com-
 disq; invigilaret, fidei ipsius fuit commissum. Quod sequitur decennium integrum fer-
 me legationibus obeundis fuit insumptum. Etenim A. clo lœ LXXII. ad Ducem Cel-
 lensem, A. clo lœ LXXIII. ad Holfatiæ Ducem, Anno vero sequenti ad Sveciæ Regem
 legatione functus est. Ad Daniæ Regem A. clo lœ LXXVI. eodemq; adhuc ad Electo-
 rem Brandenb. est a legatus. Ter anno proximo legati sustinuit patres, semel ad Bran-
 denburgicam, semel ad Saxoniam, semel ite ad Cellensem aulam missus, quam ipsam
 vero iterum A. clo lœ LXXVIII. revisit, cumq; anno etiam clo lœ LXXIX. ad eandem
 redire juberetur, novem in ea menses integros salutis Reipublicæ causa exegit. Taceo
 legationes alias, cum, quantum in Viro fuerit inserviendi patriæ ardor, quantas item e-
 jus causa absorberit molestias, quot cædiã devoraverit, & quam fuit indefatigabilis
 imo plane adamantinus, ex dictis abunde pateat. Cæterũ tot meritis insignis NOSTER
 tot insuper fulgens ingenii animiq; dotibus, nunquam tandem se præbebat superbum,
 ἀνφύβιος ubiq; comparebat, in fronte & sermone summa erat humanitas & quosvis ipsam
 adentes ἐφιλανδρῶν. Neq; vero ut Civitatis tantum SENATOREM prudentissimum
 & solertissimum, sed & ut Literarum etiam Præsidentem vigilantissimum se exhiberet, usque
 allaboravit. Enimvero ut Cathedræ doctoribus, ut auditoria studiis florent ac præ-
 cellerent assidua & efficaci solertia advigilavit. Nec causæ deerant, quæ eum in stu-
 dia nostra tanta voluntatis inclinatione propensum redderent. Etenim quantum ex
 Gymnasio patrio tandem ad bonum publicum redundaret commodi, ipsa suo exem-
 plo fuerat edoctus, Scholas vero scalas ad uberiorem doctrinam esse quam reditissimas
 noverat. Cæterum tenerrimo ipsius in literas literatosque affectui, & hoc omnino
 tribuendum, quod, cum Jungiani etiam testamenti esset curator (ut nullam omnino
 de studiis bene merendi prætermitteret occasionem) quam plurimorum Celeberrimi

Jungii manuscriptorum editionem omni nisi promoverit. Sunt inter illa, quæ ipso procurante in lucem prodierunt, prædicti Auctoris Harmonica, Isagoge Phytoscopica, ut & Phoranomica, quarum quidem illis edendis Cl. D. Joh. Vagerius, huic vero Cl. D. Henr. Siverus, uterq; sollega conjunctissimus, operam studiumq; suum commodarunt. Nec tacenda est iterata ejusdem auctoris Logicæ pariter & Geometriæ Empiricæ auctior editio, non magis istorum, quorum modo honorifica expressi nomina, studio, quam WESTERMANNI nostri hortatu facta. Dignus fuisset utique tantus Senator & Proto-Scholarcha, qui seculum viveret integrum. Sed quid viveret inquam. Benignius multo de ipso conceperat propositum is, à cujus nutu omnia pendere hominum jam ante fuissemus. Usus fuerat WESTERMANNUS ad usque sexagenariam superatam periodum, commoda satis valetudine. Exinde vero uti crepare magnæ ædificia solent antequam corruant, ita nostro etiam senium curis ac negotiorum mole accelerari, viresq; crebrioribus itineribus actor annorum superatis molestius paulatim nunc minui cœpere. Sic quidem lychni instar sensim absumi, indiesq; ad summam diem procedere vidus est, κλινοπέτης tamen non nisi tum demum factus, cum vitæ curriculum ad metam propius acceleraret. Uti vero, ex quo vires plenius exhauriri ac deficere inciperent, vitæ se attigisse terminum mature intellexit, ita exinde etiam unice βίωσ μελετᾶν, seque ὄλον καὶ πάντωσ ita componere cœpit, ut supremo jubente Βίωσ ex hac vita placida & digna Christiano morte excederet. Voti compos factus est die XXIX. Junii, ipso meridie, quo haudquaquam improvise, sed uti sol paulatim ad occasum pergat tandemq; suo nos conspectu privat, ita ipse etiam sensim ad vitæ terminum procedens, decursoque per ipsos LXVI. annos ætatis vitæque spatio, tandem pie occidit: OCCIDIT VIR, cujus nunquam interciderit memoria. WESTERMANNUS occidit: Occidit Curia, occidit Gymnasio nostro, occidit Scholæ. Sed quid occidisse dico. Enimvero uti sol cum occidere nobis videtur, non totus occidit, sed nobis saltem, ipse vero ad aliud transit hemisphærium, atque adeo vere occidendo oritur, (unde & occidens sol, veniens Hebræis dici consuevit) ita etiam WESTERMANNUS non tam occidisse nunc, quam, ut cœlesti gloria splendidius resulgeret, in alium orbem transiisse, nobis omnino est statuendus. Diem absolvit, ὁ μακαρίτης, ut diem inchoaret nunquam absolvendum, & qui omnem nescit occidit, ut in alterum illum orbem, ubi non nisi lumen merum, transferretur, occidit, ut ejus qui in cœlesti Hierosolyma lucidissimi solis præstat vires & inaccessibili splendore resulget, gloriosissimis radiis propius collustraretur. Sol ortus WESTERMANNUS est, ex tenebris hujus mundi est elucatus, in amplissimam lucem est translatus, tenebris omnibus quam longissime & in æternum proscriptis. Fulget WESTERMANNUS noster, fulget inextingvibili glorie lumine, fulget, oculisque nostris & animis quam clarissime se etiam post occasum ingerunt, Virtutes ipsius laudesque, & quod solum tenebris nunc mancipari videtur ex sanguine corpore, orto extremo illo die Justitiæ Sole, discussisq; & fugatis ipsius potentissima voce mortis tenebris, non minus tum fulgebit, ac gloriosam & spiritualibus qualitatibus exornatum resplendet. Ergo parcite lacrymis, quotquot Amplissimæ familiæ aliqua necessitudine innexi estis; lucet enim non lugeat, quem vos luctu prosequimini acerbiori; est in manu Dei, fruitur deliciis Paradisi inexplicabilibus, recumbit in sinu Abrahæ, inhabitat pacis æterna tabernacula, versatur in regione viventium, denique admittus est ad promissæ immarcescibilis hæreditatis plenam possessionem. Quod vivus inhabitavit, ad κοιμητήριον solenti ritu deducuntur. Has igitur exequias, ut nunc etiam numerosa sua præsentia splendidas atque illustres facere velint, Omnes quotquot sunt nostræ civitatis Procures, omnes item omnium Ordinum Literatos, civesque universos, ea qua par est observantia & comitate, rogamus, invitamus. P. P. Hamburgi, d. 6. Julii, A. C. clō lōc LXXXVIII.

